

SYLWAN

Organ Małopolskiego Tow. Leśnego i Spółdzielni Leśników

Wychodzi miesięcznie pod redakcją Prof. Dra Szymona Wierdaka

Prenumerata za pierwsze półrocze wynosi 12000 Mp. Cena pojedynczego zeszytu 2000 Mp. Przedpłatę na „Sylwana” i należność za ogłoszenia, które oblicza się każdorazowo stosownie do kosztów druku, przyjmuje Sekretarjat Mał. Tow. leśnego we Lwowie, ul. Na Skalce 1. Rękopisy, których się nie zwraca, nadsyłać należy do Redakcji „Sylwana” we Lwowie, ul. św. Marka 1.

TEOFIL KRYGOWSKI.

Echa

z praktyki i teorii urządzenia gospodarstwa lasowego.

(Ciąg dalszy).

Profesor Dr. Guttenberg dzieli czynności utrzymania dzieła urządzenia w ciągu dziesięciolecia również na dwa rozdziały. Pierwszym rozdziałem obejmuje t. z. notatnik, służący do zapisków ze zmian, które mają być naniesione w mapy i tabele oraz pamiętnik, w który wpisuje się wszystko to, co dotyczy wogóle nie tylko wewnętrznych ale i zewnętrznych stosunków gospodarstwa lasowego tak, jak to już poprzednio o pamiętniku podano.

Drugi rozdział, zwany księgą gospodarczą, dzieli na cztery części a mianowicie: Księga gospodarcza część I, część II a, część II b, część II c, część III i część IV.

Do księgi gospodarczej część I, zwanej wykazem zmian posiadania i służebności, wpisuje się wszystko to, co dotyczy zmian powierzchni tak leśnej jak i z innym użytkiem, oraz służebności.

Księga gospodarcza część I.

Wykaz zmian posiadania i służebności.

Rok	Powód zmiany	Przyrost lub ubytek w posiadaniu						Przyrost lub ubytek w służebności	
		grunt leśny	rola i ogrody	łąki i pastwiska		nie-użytki	razem	rodzaj ciężaru	ilość
		h e k t a r ó w							

1978 P 246/29

C-2584

Do księgi gospodarczej część II a, prowadzonej dla każdego oddziału, wpisuje się osobno użytki rębności i osobno użytki z czyszczeń i trzębieży, czyli międzyużytki, wyrębaną powierzchnię, z której pobrano użytki, zaś w gospodarstwie przerębowem należy podać nietylko powierzchnię przerębaną lecz i zredukowaną odpowiednio do stosunku pobranej masy. Należy również podać pozyskany za produkta dochód w gotówce i to tak dochód surowy, jak i dochód czysty.

Użytki przygodne, odpowiednio do pochodzenia, należy zaliczyć, bądź do dochodu rębności, bądź do dochodu z międzyużytków, zaś prócz tego wykazać ten dochód w osobnej rubryce.

Jeśli dany zrąb obejmuje kilka poddziałów, to tam, gdzie rozdział użytków na każdy poddział osobno natrafia na znaczne trudności, należy prowadzić zapiski sumarycznie ze wszystkich, zrębem objętych poddziałów, zasadniczo jednak należy zapiski sprawdzić dla każdego poddziału osobno.

Ponieważ pozyskany dochód ma również służyć do porównania z obliczeniem szacunkowem w czasie urzędzenia, należy więc wszystkie dochody podać w metrach w masie zbitej, a tam, gdzie odbiór odbywa się w metrach przestrzennych, przeprowadzić odpowiednią redukcję.

Drewno pniakowe, które nie jest preliminowane w etacie, wprowadza się w zapiski w metrach przestrzennych.

Księga gospodarcza część II b, służy do sumarycznego, rocznego zestawienia dochodu w masie z podziałem na użytki rębności, międzyużytki i dochód przygodny, celem porównania z przepisanyim etatem.

Księga gospodarcza część III obejmuje wszystkie wykonane zalesienia, oraz wszystkie czynności mające jakikolwiek bądź związek z uprawą lasu z wyszczególnieniem wyłożonych kosztów, tak dla każdego oddziału z osobna, jak i sumarycznie w ciągu całego roku, oraz kosztu jednego hektara. Należy również podać powierzchnię rzeczywistą, na jakiej przeprowadzono zalesienie, jak i powierzchnię zredukowaną.

Większe meljoracje i t. p. wydatki należy uwidocznic w pamiętniku. Tę część księgi gospodarczej można prowadzić dla każdego oddziału osobno lub jako roczne sumaryczne zestawienia w takim porządku oddziałami i poddziałami jak zalesienia po sobie następują :

Księga gospodarcza część III.

Zalesienia i melioracje w roku

Oddział	Poddział	Zalesienia					Melioracje i pielęgnacje drzewostanów				
		Sposób wykonywania	Nowe zalesienia	Uzupełnienia		Koszta		Sposób wykonania	Powierzch.	Koszta	
				rzeczywista	zredukowana	na całej powierzchni.	na hektarze			na całej powierz.	na hektar.

Pierwszy sposób nadaje się tam, gdzie uprawy prowadzi się na większych przestrzeniach, objętych specjalnym planem kultur, drugi sposób nadaje się szczególnie tam, gdzie uprawa ogranicza się przeważnie do rocznych zrębów.

Księga gospodarcza część IV jest przeznaczona do ewidencji dochodów ubocznych i ma miejsce tylko tam, gdzie te dochody stanowią poważniejszą rubrykę.

Dochody uboczne prowadzi się również z wyszczególnieniem dochodu tak w ilości, jak i w pieniądzu.

Tabele zestawienia czystego dochodu tak, jak to czyni Judeich, Guttenberg nie wprowadza, poleca jednak przy dziesięcioletniej rewizji na podstawie pozyskanych zapisków zbadać i obliczyć na nowo wszystkie w gospodarstwie czynne kapitały i ich oprocentowanie.

Podane tu wzory księgi gospodarczej wyjęte z dzieła Guttenberga, różnią się od wzorów Judeicha tem, że są prostsze, obciążają mniej gospodarza lasowego, przeto są odpowiedniejsze, dla naszych jeszcze niewyrobytych stosunków.

Wzory tu załączone muszą być w praktyce wykonane we większym formacie.

Księga gospodarcza część IV.

Użytki uboczne w roku gospodarczym.

Miejscowość	Powierzchnia		Trawa		Ściółka		Inne użytki				
	grunt leśny	grunt z in- nym użyt- kiem	Ilość	Dochód		Ilość	Dochód		Rodzaj użytku	Dochód	
				surowy	czysty		surowy	czysty		surowy	czysty
	<i>ha</i>		M. p.		M. p.		M. p.				

Prowadzenie księgi gospodarczej, tak u nas zaniedbane, stanowi bardzo ważny czynnik w rozwoju urządzenia gospodarstwa lasowego i jak długo tego zaniedbania się nie wyzbędzimy, nie może u nas być mowy o zdobyciu własnych podstaw do racjonalnego gospodarstwa lasowego.

(C. d. n.)